

รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓)
รายวิชา ๒๐๓ ๓๐๘ ความรู้ทั่วไปทางรัฐศาสตร์

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
คณะ คณะครุศาสตร์ / สังคมศึกษา

หมวดที่ ๑ ข้อมูลโดยทั่วไป

๑.รหัสและชื่อรายวิชา ๒๐๓ ๓๐๘ ความรู้ทั่วไปทางรัฐศาสตร์ (General Knowledge In Political Science)
๒.จำนวนหน่วยกิต ๓ หน่วยกิต (๓-๐-๖)
๓.หลักสูตรและประเภทของรายวิชา หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศึกษา หมวดวิชาบังคับ
๔.อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร พระมหาสุทธิดิล จิตตปญโญ (ภานอก) อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระมหาสุทธิดิล จิตตปญโญ (ภานอก) อาจารย์ผู้สอน พระมหาสุทธิดิล จิตตปญโญ (ภานอก) : ป.ศ. ๔, พธ.บ. (ภาษาอังกฤษ), : M.Pol.Sc. (Master of Political Science)
๕.ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๒/๒๕๖๘ ชั้นปีที่ ๓
๖.รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗.รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘.สถานที่เรียน มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
๙.วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๒๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

นิสิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ขอบข่ายและปรัชญาของรัฐศาสตร์ แนวคิดทฤษฎีความขัดแย้งและอุดมการณ์ทางการเมือง ระบบและลัทธิทางการเมือง อำนาจทางการเมือง รูปแบบการปกครอง การเลือกตั้ง สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อพัฒนาและปรับปรุงเนื้อหาของรายวิชาให้ชัดเจนและสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายวิชา สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้นิสิตมีความรู้ความเข้าใจความหมาย ขอบข่ายและปรัชญาของ รัฐศาสตร์ แนวคิดทฤษฎีความขัดแย้งและอุดมการณ์ทางการเมือง ระบบและลัทธิทางการเมือง อำนาจทางการเมือง รูปแบบการปกครอง การเลือกตั้ง สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและเพื่อพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้เป็นไปตามมาตรฐาน สกอ.

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาความหมาย ขอบข่ายและปรัชญาของ รัฐศาสตร์ แนวคิดทฤษฎีความขัดแย้งและอุดมการณ์ทางการเมือง ระบบและลัทธิทางการเมือง อำนาจทางการเมือง รูปแบบการปกครอง การเลือกตั้ง สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา

บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งาน ภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๔๕ ชั่วโมงต่อ ภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความ ต้องการของนิสิตเฉพาะ ราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงาน ภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๖ ชั่วโมงต่อสัปดาห์

๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล

อาจารย์จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือ รายกลุ่มตามความต้องการ ๒ ชั่วโมงต่อสัปดาห์ ทุกวันพฤหัสบดี เวลา ๑๒.๓๐ – ๑๕.๓๐ น. ณ อาคาร ๑๐๐ ปี ชั้น ๒

หมวดที่ ๔ การพัฒนาการเรียนรู้ของนิสิต

๔.๑ การพัฒนาคุณลักษณะพิเศษของนิสิต (จาก มคอ.๒)

คุณลักษณะพิเศษ	กลยุทธ์หรือกิจกรรมของนิสิต
(๑) ด้านบุคลิกภาพ	- ตรวจสอบการแต่งกายของนิสิต - กิจกรรมการแนะนำตัว ปรับเปลี่ยนที่นั่งเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พัฒนาด้านการสื่อสารและสร้างการมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
(๒) ด้านภาวะผู้นำ และความรับผิดชอบตลอดจนวินัยในตนเอง	- กำหนดเวลาเข้าเรียน และส่งงานที่มอบหมาย - ทำรายงานกลุ่มโดยต้องมีการกำหนดหัวหน้ากลุ่ม และให้ทุกคนในกลุ่มต้องมีส่วนร่วม ซึ่งทุกคนต้องบันทึกภาระงานของตนในรายงานกลุ่มด้วย
(๓) จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	- ให้ออกคิด ความรู้ การนำความรู้ไปปรับใช้ในการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม

๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม

๑.๑ คุณธรรม จริยธรรมที่ต้องพัฒนา

พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างราบรื่น และเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม โดยผู้สอนต้องพยายามชี้ให้เห็นคุณธรรมและจริยธรรมที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหาวิชา เพื่อให้นิสิตสามารถพัฒนาและบูรณาการคุณธรรมจริยธรรมกับความรู้ในรายวิชา โดยมีคุณธรรมจริยธรรมตามคุณสมบัติหลักสูตร ดังนี้

- (๑) ตระหนักในคุณค่าและคุณธรรมจริยธรรมเกี่ยวกับความเสียสละและซื่อสัตย์สุจริต
- (๒) ความมีวินัย ตรงต่อเวลา มีความรับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม
- (๓) มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีมและสามารถแก้ไขข้อขัดแย้งและลำดับ

ความสำคัญ

- (๔) เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่า

๑.๒ วิธีการสอน

- บรรยายบทเรียนพร้อมยกตัวอย่างประกอบ
- มอบหมายงานให้นิสิตไปศึกษาเนื้อหาของแนวคิดทฤษฎีความขัดแย้งและอุดมการณ์ทางการเมือง รูปแบบการปกครอง การเลือกตั้ง สิทธิเสรีภาพ แล้วนำมาเสนอในชั้นเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนิสิตด้วยกัน และอาจารย์ผู้สอน
- ให้นิสิตศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พร้อมทั้งชี้ให้เห็นประเด็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมทางการเมืองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- เน้นนิสิตเป็นศูนย์กลางการเรียน โดยให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในบทเรียน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในชั้นเรียน

- กระตุ้น ชักจูงให้นิสิตเข้าเรียนสม่ำเสมอ มีระเบียบวินัย และมีความกล้าหาญในการแสดงออก และมีความรับผิดชอบต่อนตนเองและสังคม

๑.๓ กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้ด้านคุณธรรม จริยธรรม

- (๑) วัดและประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมในขณะที่ทำงานตามสภาพจริง (Authentic Approach)
- (๒) วัดและประเมินจากผลการวิเคราะห์แบบวิภาษวิธี
- (๓) วัดและประเมินจากกลุ่มเพื่อน
- (๔) วัดและประเมินจากผลงานกรณีศึกษา
- (๕) วัดและประเมินโดยใช้แบบวัดคุณธรรมจริยธรรม
- (๖) วัดและประเมินค่านิยมและความเป็นครูจากผลการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา
- (๗) วัดและประเมินจากผลการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมความเป็นครูเป็นรายปีตลอดหลักสูตร

๒. ความรู้

๒.๑ ความรู้ที่ต้องได้รับ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ขอบข่ายและปรัชญาของรัฐศาสตร์ ประกอบด้วย

- มีความรู้ความเข้าใจแนวคิดทฤษฎีความขัดแย้งและอุดมการณ์ทางการเมือง
- มีความรู้ความเข้าใจ ระบบและลัทธิทางการเมือง อำนาจทางการเมือง รูปแบบการปกครอง
- มีความรู้ความเข้าใจการเลือกตั้ง สิทธิเสรีภาพและการมีส่วนร่วมของประชาชนตามระบอบประชาธิปไตย

อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๒ วิธีการสอน

บรรยายพร้อมยกตัวอย่างประกอบ ใช้สื่อประกอบ และเทคโนโลยีประกอบ มอบหมายงาน ใบงานทดสอบ วัตถุประสงค์การเรียนรู้ ใช้แบบฝึกหัดเกี่ยวกับบทเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นภายในชั้นเรียน การเปิดโอกาสให้ซักถามภายในชั้นเรียน และเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Center)

๒.๓ วิธีการประเมินผล

- ๑. ทดสอบก่อนเข้าสู่บทเรียน
- ๒. ทดสอบวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยใช้ใบงาน
- ๓. ทดสอบบทเรียนโดยใช้แบบฝึกหัด
- ๔. ทดสอบระหว่างภาค และสอบปลายภาค
- ๒. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน
- ๓. การแก้ไขข้อบกพร่องส่วนตัว (Personal Problems Solving)

๓. ทักษะทางปัญญา

๓.๑ ทักษะทางปัญญาที่ต้องพัฒนา

พัฒนาความสามารถในการคิดและการวิเคราะห์เนื้อหาวิชาอย่างเป็นระบบ ความสามารถในการนำเอาความรู้ไปประยุกต์ใช้ตามสถานการณ์ มีความรู้ความเข้าใจในแนวคิด หลักการ ทฤษฎี และกระบวนการมาใช้ในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์เมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่เคยคาดคิดมาก่อน สามารถสืบค้น

ค้นหา ข้อเท็จจริง สรุป ทำความเข้าใจได้ รวมถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ปัญหา และสรุปประเด็นปัญหา พร้อมทั้งสามารถบูรณาการความรู้ในรายวิชาเข้าหลักพุทธธรรมได้

๓.๒ วิธีการสอน

- บรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาวิชา
- บรรยายเชิงวิเคราะห์ให้เห็นความสัมพันธ์และบูรณาการของเนื้อหาวิชา
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และแก้ไขข้อผิดพลาดเป็นรายบุคคล
- เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนภายในชั้นเรียน

๓.๓ วิธีการประเมินผล

ทดสอบระหว่างภาคและปลายภาค โดยเน้นการวิเคราะห์ การประยุกต์ใช้และการบูรณาการเนื้อหาวิชา การใช้คำถาม ทดสอบด้วยใบงานและแบบฝึกหัด

๔. ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

๔.๑ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนด้วยกัน
- พัฒนาทักษะในการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
- พัฒนาความเป็นผู้นำและผู้ตามในการทำงานเป็นทีม
- พัฒนาการเรียนรู้ด้วยตนเอง ความมีวินัย ความรับผิดชอบในการทำงานเป็นทีม และความตรงต่อเวลา

๔.๒ วิธีการสอน

- จัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ในการเรียนรู้
- จัดกลุ่มการเรียนรู้
- ฝึกการทำงานเป็นกลุ่ม

๔.๓ วิธีการประเมินผล

- ประเมินตนเองด้วยแบบที่กำหนด
- ประเมินผลพฤติกรรมการทำงานเป็นทีม
- ประเมินผลจากรายงานการศึกษาด้วยตนเอง

๕. ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

๕.๑ ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ต้องพัฒนา

- พัฒนาทักษะในการสื่อสารทั้งการพูด การฟัง การแปล การเขียน และนำเสนอในชั้นเรียน
- พัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
- พัฒนาทักษะในการสืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
- ทักษะการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสาร เช่น การส่งงานทางอีเมล การสร้างห้องแสดงความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา
- ทักษะในการนำเสนอรายงานโดยใช้รูปแบบ เครื่องมือ และเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๒ วิธีการสอน

- มอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จาก website สื่อการสอน e-learning และทำรายงาน โดยเน้นการนำตัวเลข หรือมีสถิติอ้างอิง จากแหล่งที่มาข้อมูลที่น่าเชื่อถือ

- นำเสนอโดยใช้รูปแบบและเทคโนโลยีที่เหมาะสม

๕.๓ วิธีการประเมินผล

- ประเมินจากรายงาน ใบงาน แบบฝึกหัด และนำเสนอด้วยสื่อเทคโนโลยี

- ประเมินจากการมีส่วนร่วมในการอภิปรายและวิธีการอภิปราย

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวนชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
๑	๑. ทดสอบก่อนเข้าบทเรียน ๒. แนะนำแผนการสอน ๒.๑ คำอธิบายรายวิชา ๒.๒ วัตถุประสงค์รายวิชา ๒.๓ กิจกรรมการเรียนการสอน ๒.๔ วิธีการประเมินผล ๒.๕ งานมอบหมาย ๒.๖ จิตพิสัย	๓	การอธิบาย การยกตัวอย่างประกอบ Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๒	ความหมาย ขอบข่ายทางรัฐศาสตร์ -รัฐและอำนาจ (State and Power) -ระบบการเมือง (Political System) -นโยบายสาธารณะ (Public Policy) -ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ (International Relations) การเปรียบเทียบการเมือง (Comparative Politics)	๓	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนอ Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๓	ปรัชญาของรัฐศาสตร์	๓	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนอ Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๔	แนวคิดทฤษฎีความขัดแย้ง	๓	การบรรยาย	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
	พระพุทธศาสนากับการแก้ไขความ ขัดแย้ง		การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	(ภายนอก)
๕-๖	อุดมการณ์ทางการเมือง	๓	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๗	ระบบและลัทธิทางการเมือง	๓	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๘	สอบระหว่างภาค	๓		
๙	อำนาจทางการเมือง	๓	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๑๐	รูปแบบการปกครอง	๓	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๑๑	การเลือกตั้ง	๓	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ (ภายนอก)
๑๒	พระพุทธศาสนากับสิทธิเสรีภาพ	๓	การบรรยาย	พระมหาสุทิตล จิตตปญโญ

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียน การ สอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
			การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	(ภายนอก)
๑๓- ๑๔	การมีส่วนร่วมของประชาชนตาม ระบอบประชาธิปไตยอันมี พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๓	การบรรยาย การศึกษาค้นคว้า การนำเสนองาน Power Point Projector	พระมหาสุทิตล จิตตปัญญา (ภายนอก)
๑๕	สอบปลายภาค	๓		

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ที่	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการ ประเมินผล
๑	สอบระหว่างภาค สอบปลายภาค	๘ ๑๕	๒๐% ๕๐%
๒	วิเคราะห์ ค้นคว้า การนำเสนอรายงาน การทำงานกลุ่มและการนำเสนอผลงาน การอ่านและสรุปความ การส่งงานตามที่มอบหมาย	ตลอดภาค การศึกษา	๒๐%
๓	การเข้าชั้นเรียน การมีส่วนร่วม	ตลอดภาคการศึกษา	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๒. เอกสารและข้อมูลสำคัญ

กนก วงษ์ตระหง่าน. พรรคการเมืองไทย. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

โกวิท วงศ์สุรวัฒน์. รัฐศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : โอเดียนสโตร์, 2519.

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, เอกสารการสอนชุดวิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 5, นนทบุรี :
สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2536.

ปรีชา ช่างขวัญยืน. ทรศนะทางการเมืองของพระพุทธศาสนา. กรุงเทพมหานคร : สามัคคีสาส์น, 2540.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตโต). นิติศาสตร์แนวพุทธ. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมิก, 2541.

พระราชบัญญัติ (สมชัย กุศลจิตโต). พระพุทธศาสนา: แนวคิดเพื่อพัฒนาสังคมและการเมือง.
กรุงเทพมหานคร : นิติธรรมการพิมพ์, 2548.

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยนิสิต

การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยนิสิต ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากนิสิตได้ ดังนี้

- แบบประเมินผู้สอน และแบบประเมินรายวิชา
- ใบบงานประเมินประสิทธิผลวัตถุประสงค์รายวิชา
- การสนทนากลุ่มระหว่างผู้สอนและผู้เรียน
- การสังเกตการณ์จากพฤติกรรมของผู้เรียน
- ขอเสนอแนะผ่านเว็บไซต์ ที่อาจารย์ผู้สอนได้จัดทำเป็นช่องทางการสื่อสารกับนิสิต

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- แบบสอบถามประเมินผลสัมฤทธิ์การสอนโดยนิสิต
- การสังเกตการสอนจากผู้ร่วมทีมการสอน
- ผลการสอบ
- การทวนสอบผลประเมินการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการสอน ดังนี้

- แจกผลการประเมินการสอนโดยนิสิตให้ผู้สอนทราบเพื่อนำไปปรับปรุงการสอน
- สัมมนาการจัดการเรียนการสอน
- การวิจัยในและนอกชั้นเรียน

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของนิสิตในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากใบบงาน แบบฝึกหัด การสอบถามนิสิต การตรวจงานมอบหมายของนิสิต และพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- การทวนสอบการให้คะแนนจากการสุ่มตรวจผลงานของนิสิตโดยอาจารย์อื่น หรือผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ไม่ใช่อาจารย์ประจำหลักสูตร
- มีการตั้งคณะกรรมการในสาขาวิชา ตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนิสิต โดยตรวจสอบข้อสอบ ใบบงาน รายงาน วิธีการให้คะแนนสอบ และการให้คะแนนพฤติกรรม

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

- ปรับปรุงรายวิชาทุก ๓ ปี หรือตามข้อเสนอแนะและผลการทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ตามข้อ ๔

- เปลี่ยนหรือสลับอาจารย์ผู้สอน เพื่อให้บัณฑิตมีมุมมองในเรื่องการประยุกต์ความรู้กับปัญหาที่มาจากงานวิจัยของอาจารย์
- จัดประชุมเชิงปฏิบัติการแลกเปลี่ยนและระดมสมองพัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ลงชื่อ.....

(พระมหาสุทิตล จิตปณฺโญ)

อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา/ผู้รายงาน

วันที่...๒๙.../ตุลาคม/...๒๕๖๘...